

NEUVOSTON DIREKTIIVI 1999/63/EY,

annettu 21 päivänä kesäkuuta 1999,

Euroopan yhteisön kansallisten varustamoyhdistysten keskusjärjestön (ECSA) ja Euroopan unionin kuljetusalojen ammattiliiton (FST) tekemästä, merenkulkijoiden työajan järjestämistä koskevasta sopimuksesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 139 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

sekä katsoo, että

- (1) Euroopan yhteisön perustamissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna Maastrichtin sopimuksella, liitteenä olevaan, sosiaalipolitiikasta tehtyyn pöytäkirjaan (N:o 14) liitetyn sosiaalipolitiikkaa koskevan sopimuksen määräykset on Amsterdamin sopimuksen voimaantulon seurauksena sisällytetty Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 136–139 artiklaan,
- (2) työmarkkinaosapuolet voivat perustamissopimuksen 139 artiklan 2 kohdan mukaisesti pyytää yhteisesti, että yhteisön tasolla tehty sopimukset pannaan täytäntöön neuvoston komission ehdotuksesta tekemällä päätöksellä,
- (3) neuvosto on antanut 23 päivänä marraskuuta 1993 direktiivin 93/104/EY tietyistä työajan järjestämistä koskevista näkökohdista⁽¹⁾; meriliikenne oli yksi direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jätetyistä toimialoista,
- (4) olisi otettava huomioon asiaan liittyvät Kansainvälisen työjärjestön työajan järjestämistä koskevat yleissopimukset, mukaan lukien erityisesti ne, jotka koskevat merenkulkijoiden työaika,
- (5) komissio on sosiaalipolitiikkaa koskevan sopimuksen 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti kuullut työmarkkinaosapuolia direktiivin 93/104/EY soveltamisalan ulkopuolisia toimialoja koskevista mahdollisista yhteisön toiminnan suuntaviivoista,
- (6) komissio arvioi tämän kuulemisen perusteella, että yhteisön toiminta alalla on suotavaa, ja on kuullut suunnitellun ehdotuksen sisällöstä työmarkkinaosapuolia uudelleen yhteisön tasolla sosiaalipolitiikkaa koskevan sopimuksen 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti,
- (7) Euroopan yhteisön kansallisten varustamoyhdistysten keskusjärjestö (ECSA) ja Euroopan unionin kuljetusalojen ammattiliitto (FST) ovat ilmoittaneet komissiolle halustaan ryhtyä neuvotteluihin sosiaa-

lipolitiikkaa koskevan sopimuksen 4 artiklan mukaisesti,

- (8) mainitut järjestöt tekivät 30 päivänä syyskuuta 1998 sopimuksen merenkulkijoiden työajasta; sopimuksessa pyydetään yhteisesti, että komissio panisi sopimuksen täytäntöön neuvoston komission ehdotuksesta tekemällä päätöksellä sosiaalipolitiikkaa koskevan sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti,
- (9) neuvosto antoi 6 päivänä joulukuuta 1994 päätöslauselman⁽²⁾ tietyistä Euroopan unionin sosiaalipolitiikan näkymistä, jotka koskevat unionin taloudellisen ja sosiaalisen lähentymisen edistämistä, jossa se kehotti työmarkkinaosapuolia hyödyntämään sopimuskentkemahdollisuuksia, koska työmarkkinaosapuolet ovat lähellä yhteiskunnallista todellisuutta ja ongelmia,
- (10) sopimusta sovelletaan kaikilla sekä julkisessa että yksityisessä omistuksessa olevilla, jonkin jäsenvaltion alueella rekisteröidyillä ja tavallisesti kaupallista merenkulkua harjoittavilla merialuksilla työskenteleviin merenkulkijoihin,
- (11) tämän sopimuksen täytäntöönpanon asianmukainen oikeudellinen väline on perustamissopimuksen 249 artiklan mukainen direktiivi; sen vuoksi se sitoo jäsenvaltioita saavutettavaan tulokseen nähden, mutta jättää kansallisten viranomaisten valittavaksi muodon ja keinot,
- (12) perustamissopimuksen 5 artiklassa määriteltyjen toissijaisuusperiaatteen ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti jäsenvaltiot eivät pysty toteuttamaan riittävällä tavalla tämän direktiivin tavoitteita, vaan ne voidaan toteuttaa paremmin yhteisön tasolla; tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi,
- (13) tässä sopimuksessa käytettyjen käsitteiden osalta, joita ei ole siinä erityisesti määritelty, tässä direktiivissä jätetään jäsenvaltioiden tehtäväksi määrittellä nämä käsitteet kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti, kuten on tehty muissakin sosiaalipolitiikan alan direktiiveissä, joissa käytetään vastaavanlaisia käsitteitä, edellyttäen, että kyseiset määritelmät ovat sopimuksen sisällön mukaisia,

⁽¹⁾ EYVL L 307, 13.12.1993, s. 18.⁽²⁾ EYVL C 368, 23.12.1994, s. 6.

- (14) komissio on laatinut direktiiviehdotuksensa yhteisön tason työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun mukauttamisesta ja edistämisestä 20 päivänä toukokuuta 1998 antamansa tiedonannon mukaisesti, ottaen huomioon allekirjoittaneiden osapuolten edustavuuden ja sopimuksen lausekkeiden lainmukaisuuden,
- (15) komissio on ilmoittanut asiasta Euroopan parlamentille sekä talous- ja sosiaalikomitealle sosiaalipolitiikkaa koskevan sopimuksen täytäntöönpanosta 14 päivänä joulukuuta 1993 antamansa tiedonannon mukaisesti lähettämällä niille direktiiviehdotuksen tekstin, jonka liitteenä on kyseinen sopimus, ja
- (16) sopimuksen täytäntöönpanolla edistetään perustamissopimuksen 136 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamista,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tämän direktiivin tarkoituksena on panna täytäntöön merenkulkualan työmarkkinaosapuolia edustavien järjestöjen (ECSA ja FST) välillä 30 päivänä syyskuuta 1998 tehty, liitteenä oleva sopimus merenkulkijoiden työajan järjestämisestä.

2 artikla

Vähimmäisvaatimukset

1. Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai antaa säännöksiä, jotka ovat edullisempia kuin tässä direktiivissä säädetty.
2. Tämän direktiivin täytäntöönpano ei ole missään tapauksessa riittävä peruste työntekijöiden suojelun yleisen tason alentamiselle direktiivin soveltamisalalla. Se ei rajoita jäsenvaltioiden ja/tai työmarkkinaosapuolten

oikeutta antaa muuttuvien olosuhteiden perusteella lakeihin, asetuksiin tai sopimuksiin perustuvia säännöksiä tai määräyksiä, jotka ovat erilaisia kuin ne säännökset tai määräykset, jotka ovat voimassa direktiivin antamishetkellä, edellyttäen että tässä direktiivissä säädettyjä vähimmäisvaatimuksia noudatetaan.

3 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2002 tai varmistettava, että työmarkkinaosapuolet ovat kyseiseen päivään mennessä ottaneet käyttöön tarvittavat toimenpiteet sopimusteitse, jolloin jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joiden avulla ne voivat jatkuvasti taata tässä direktiivissä säädettyjen tulosten saavuttamisen. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

2. Jäsenvaltioiden antamissa 1 kohdan mukaisissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

4 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Luxemburgissa 21 päivänä kesäkuuta 1999.

Neuvoston puolesta

L. SCHOMERUS

Puheenjohtaja

LIITE

EUROOPPALAINEN SOPIMUS
merenkulkijoiden työajan järjestämisestä

Allekirjoittajaosapuolet, jotka ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen liitteenä olevaan sosiaalipolitiikkaa koskevaan pöytäkirjaan liitetyn, sosiaalipolitiikkaa koskevan sopimuksen ja erityisesti sen 3 artiklan 4 kohdan ja 4 artiklan 2 kohdan, sekä katsovat, että sosiaalipolitiikkaa koskevan sopimuksen 4 artiklan 2 kohdassa määrätään, että yhteisön tasolla tehdyt sopimukset voidaan allekirjoittaneiden osapuolten yhteisestä pyynnöstä panna täytäntöön neuvoston komission ehdotuksesta tekemällä päätöksellä, ja

allekirjoittajaosapuolet esittävät tällaisen pyynnön,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 lauseke

1. Sopimusta sovelletaan kaikilla sekä julkisessa että yksityisessä omistuksessa olevilla, jonkin jäsenvaltion alueella rekisteröidyillä ja tavallisesti kaupalliseen merenkulkuun käytettävillä merialuksilla työskenteleviin merenkulkijoihin. Tässä sopimuksessa aluksen, joka on kahden valtion rekisterissä, katsotaan olevan rekisteröity sen valtion alueella, jonka lipun alla se purjehtii.
2. Jos on epäilystä siitä, pidetäänkö alusta merialuksena tai kaupalliseen merenkulkuun käytettävänä aluksena tämän sopimuksen merkityksessä, asiasta päättää jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen. Asianomaisia varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjä olisi kuuluttava asiasta.

2 lauseke

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan

- a) 'työajalla' aikaa, jonka merenkulkijan edellytetään työskentelevän aluksen hyväksi;
- b) 'lepoajalla' työajan ulkopuolista aikaa; lyhyet tauot eivät sisälly tähän käsitteeseen;
- c) 'merenkulkijalla' henkilöä, joka työskentelee missä tahansa ominaisuudessa sellaisella merialuksella, johon tätä sopimusta sovelletaan;
- d) 'varustamolla' aluksen omistajaa tai mitä tahansa muuta organisaatiota tai henkilöä, kuten hoitoyhtiötä tai ilman miehistöä rahdatun aluksen rahdinottajaa, joka varustamon puolesta on ottanut vastatakseen aluksen käytöstä ja joka näin tehdessään on sitoutunut vastaamaan kaikista tähän liittyvistä velvollisuuksista ja vastuista.

3 lauseke

Sopimuksen 5 lausekkeessa asetetuissa rajoissa on määrättävä joko enimmäistyöajasta, joka ei saa ylittyä tiettyä

ajanjaksona, tai vähimmäislepoajasta, joka on myönnettävä tiettyä ajanjaksona.

4 lauseke

Merenkulkijoiden tavanomainen työaika perustuu periaatteessa kahdeksan tunnin työpäivään siten, että viikossa on yksi lepopäivä ja yleiset vapaapäivät ovat lepopäiviä, tämän kuitenkaan rajoittamatta 5 lausekkeen soveltamista. Jäsenvaltioilla voi olla menettelyjä sellaisen työehtosopimuksen sallimiseksi tai rekisteröimiseksi, jossa määrätään merenkulkijoiden tavanomaisesta työajasta vähintään näitä määräyksiä vastaavin ehdoin.

5 lauseke

1. Työ- tai lepoaika rajataan joko seuraavasti:
 - a) enimmäistyöaika, joka ei saa olla enemmän kuin
 - i) 14 tuntia 24 tunnin aikana eikä
 - ii) 72 tuntia seitsemän päivän aikana;
 tai seuraavasti:
 - b) vähimmäislepoaika, joka ei saa olla vähemmän kuin
 - i) 10 tuntia 24 tunnin aikana eikä
 - ii) 77 tuntia seitsemän päivän aikana.
 2. Lepoaika voidaan jakaa enintään kahdeksi jaksoksi, joista toisen on oltava vähintään kuusi tuntia, eikä peräkkäisten lepoaikojen välinen aika saa olla enempää kuin 14 tuntia.
 3. Katselmukset, palo- ja pelastusveneharjoitukset sekä kansallisissa laeissa ja asetuksissa ja kansainvälisissä oikeudellisissa asiakirjoissa säädetyt harjoitukset on toteutettava siten, että lepoaikoja häiritään mahdollisimman vähän eikä aiheuteta väsymystä.
 4. Jos merenkulkijan on oltava valmiina toimintaan esimerkiksi silloin, kun konehuoneessa ei ole valvontaa, hänen on saatava riittävä korvaava lepoaika, jos säännönmukainen lepoaika häiriytyy työhönkutsun vuoksi.

5. Edellä mainitun 3 ja 4 kohdan osalta, jos työehtosopimusta tai välitystuomioistuimen päätöstä ei ole tai jos toimivaltainen viranomainen päättää sopimuksen tai päätöksen määräysten olevan riittämättömiä, toimivaltaisen viranomaisen tehtävänä on päättää näistä määräyksistä, jotta varmistetaan asianomaisten merenkulkijoiden saavan riittävästi lepoa.
6. Ottaen työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelua koskevat yleiset periaatteet huomioon jäsenvaltioilla voi olla kansallisia lakeja, asetuksia tai menettelyjä, joiden mukaisesti toimivaltainen viranomainen voi hyväksyä tai rekisteröidä työehtosopimuksia, joissa sallitaan poikkeuksia 1 ja 2 kohdan rajoituksiin. Tällaisissa poikkeuksissa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava asetettuja normeja, mutta niissä voidaan ottaa huomioon tiheämmin toistuvat tai pidemmät vapaat jaksot tai korvaavan vapaan myöntäminen vahtia pitävälle merenkulkijoille tai lyhyitä matkoja tekevillä aluksilla työskenteleville merenkulkijoille.
7. Helppopääsyiseen paikkaan on kiinnitettävä aluksen työaikajärjestelyt esittävä taulukko, jossa kerrotaan jokaisesta työtehtävästä ainakin:
- meri- ja satamapalvelun työvuorojen aikataulut; ja
 - jäsenvaltioissa voimassa olevissa laeissa, asetuksissa tai työehtosopimuksissa edellytetty enimmäistyöaika tai vähimmäislepoaika.
8. Edellä 7 kohdassa tarkoitettu taulukko on laadittava vakio muodossa aluksen työkielellä tai kielillä sekä englanniksi.

6 lauseke

Alle 18-vuotiaat merenkulkijat eivät saa työskennellä yöaikaan. Tässä lausekkeessa 'yöajalla' tarkoitetaan vähintään yhdeksän peräkkäisen tunnin ajanjaksoa, johon sisältyy ajanjakso keskiyöstä kello viiteen aamulla. Tätä määräystä ei tarvitse soveltaa, jos se haittaa voimassa olevien ohjelmien ja aikataulujen mukaista nuorten 16–18-vuotiaiden merenkulkijoiden käynnissä olevaa koulutusta.

7 lauseke

- Aluksen päälliköllä on oikeus vaatia merenkulkijaa tekemään ne tarvittavat työtunnit, joita aluksen, aluksella olevien ihmisten tai lastin välitön turvallisuus tai muiden merihädässä olevien alusten tai ihmisten auttaminen edellyttää.
- Aluksen päällikkö voi 1 kohdan mukaisesti keskeyttää työ- tai lepoaikataulun noudattamisen ja vaatia merenkulkijaa tekemään ne työtunnit, joita tarvitaan kunnes tilanne on palautunut normaaliksi.

- Tilanteen palaututtua normaaliksi ja heti, kun se on toteutettavissa, päällikön on varmistettava, että aika-aulun mukaisena lepoaikanaan työskennelleille merenkulkijoille myönnetään riittävä lepoaika.

8 lauseke

- Merenkulkijoiden päivittäisistä työajoista tai heidän päivittäisistä lepoajoistaan on pidettävä kirjaa, jotta voidaan seurata 5 lausekkeessa esitettyjen määräysten noudattamista. Merenkulkijan on saatava itseensä liittyvistä tiedoista jäljennös, jonka päällikkö tai hänen valtuuttamansa henkilö sekä merenkulkija vahvistavat kirjallisesti.
- Näiden tietojen merkitsemiseksi muistiin aluksella on määrättävä menettelyt, joissa määritellään myös se, kuinka usein tiedot on merkittävä muistiin. Siitä, missä muodossa merenkulkijoiden työaikaa tai heidän lepoaikaansa koskevat tiedot merkitään, on päätettävä ottaen huomioon käytettävissä olevat kansainväliset ohjeet. Tiedot on merkittävä muistiin 5 lausekkeen 8 kohdassa määrättyllä kielellä tai siinä määrättyillä kielillä.
- Tähän sopimukseen liittyvän kansallisen lainsäädännön säännöksistä ja asiaan liittyvistä työehtosopimuksista on oltava aluksella jäljennös paikassa, jossa se on helposti miehistön saatavilla.

9 lauseke

Edellä 8 lausekkeessa tarkoitettut tiedot on tarkastettava ja vahvistettava sopivin väliajoin työaikoja tai lepoaikoja koskevien, tämän sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvien määräysten noudattamisen valvomiseksi.

10 lauseke

- Miehitystasoa määrättäessä, hyväksyttäessä tai tarkistettaessa on riittävän levon varmistamiseksi ja väsymyksen rajoittamiseksi vältettävä mahdollisuuksien mukaan ylimääräisiä työtunteja tai pidettävä niiden määrä mahdollisimman pienenä.
- Jos muistiin merkityistä tiedoista tai muista seikoista käy ilmi työaikoja tai lepoaikoja koskevien määräysten rikkominen, on toteutettava toimenpiteitä, joihin kuuluu tarvittaessa aluksen miehityksen tarkistaminen, jotta vältetään määräysten rikkominen tulevaisuudessa.
- Kaikilla tämän sopimuksen piiriin kuuluvilla aluksilla on oltava riittävä, turvallinen ja tehokas miehitys turvallisen miehityksen vähimmäismääräyksiä koskevan asiakirjan tai toimivaltaisen viranomaisen myöntämän vastaavan asiakirjan mukaisesti.

11 lauseke

Aluksella ei saa työskennellä alle 16-vuotiaita henkilöitä.

12 lauseke

Varustamon on järjestettävä päällikölle tarvittavat voimavarat, jotta tästä sopimuksesta aiheutuvia velvoitteita voidaan noudattaa, aluksen asianmukaiseen miehitykseen liittyvät velvoitteet mukaan luettuina. Päällikön on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tästä sopimuksesta aiheutuvia merenkulkijoiden työ- ja lepoaikoja koskevia vaatimuksia noudatetaan.

13 lauseke

1. Kaikilla merenkulkijoilla on oltava todistus siitä, että he pystyvät tekemään sitä työtä, jota heidän on tarkoitus merellä tehdä.

Terveystarkastuksen luonteesta ja lääkärintodistukseen sisällytettävistä tiedoista on kuultava asianomaisia varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjä.

Kaikkien merenkulkijoiden on käytävä säännöllisesti terveystarkastuksissa. Vahdinpitäjät, joilla on lääkäriltä saatu todistus yötyöstä aiheutuvista terveysongelmista, on siirrettävä mahdollisuuksien mukaan heille sopivaan päivätyöhön.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettun terveystarkastuksen on oltava ilmainen, ja lääkärillä on sitä koskeva vaitiolovel-

vollisuus. Tällaiset terveystarkastukset voidaan tehdä kansallisen terveydenhoitojärjestelmän piirissä.

14 lauseke

Varustamojen on toimitettava vahdinpitäjiä ja muita yöaikaan työskenteleviä henkilöitä koskevia tietoja kansallisisille toimivaltaisille viranomaisille näiden pyynnöstä.

15 lauseke

Merenkulkijoiden terveyttä ja turvallisuutta on suojeltava heidän työnsä luonteen mukaisesti. Päivä- ja yöaikaan työskentelevien merenkulkijoiden turvallisuuden ja terveyden osalta on oltava käytettävissä yhtäläiset suojelu- ja ennaltaehkäisypalvelut tai -mahdollisuudet.

16 lauseke

Kaikilla merenkulkijoilla on oikeus vähintään neljän viikon palkalliseen vuosilomaan tai alle vuoden mittaisten työskentelykausien osalta osaan siitä kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen tai kansallisten käytäntöjen mukaisten vuosiloman ansaitsemista ja myöntämistä koskevien edellytysten mukaisesti.

Paikallista vähimmäisvuosilomaa ei voida korvata sen sijasta annettavalla rahamäärällä, paitsi työsuhteen päättyessä.

Brysselissä 30 päivänä syyskuuta 1998.

*Euroopan unionin
kuljetusalojen ammattiliitto (FTS)*

*Euroopan yhteisön
kansallisten varustamoyhdistysten
keskusjärjestö (ECSA)*